

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (judecător V. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători L. Bulgac, G. Dașchevici și S. Gîrbu)

ÎNCHEIERE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență:
președintele completului
judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Bahneanu Olga,
în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bahneanu Olga, prin intermediul avocatului Reguș Artur, împotriva lui Curtev Dumitru cu privire la stabilirea pensiei de întreținere pentru copilul minor și încasarea acesteia,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de Curtev Dumitru, prin intermediul avocatului stagiar Baidan Olesea, și s-a modificat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 17 februarie 2017 în partea perioadei de achitare a pensiei de întreținere pentru copilul minor X, și anume s-a obligat Curtev Dumitru să o achite pentru perioada începând cu data adresării în instanța judecătorească până la data atingerii majoratului de către X, iar în rest, s-a menținut hotărârea primei instanțe,

C O N S T A T Ă :

La 22 decembrie 2016 Bahneanu Olga a înaintat, prin intermediul avocatului Reguș Artur, o cerere de chemare în judecată împotriva lui Curtev Dumitru (f.d. 4-6), solicitând stabilirea pensiei de întreținere pentru copilul minor X în cuantum de 1 700 lei lunar și încasarea acesteia, în beneficiul său, din contul lui Curtev Dumitru, pentru perioada începând cu data de 01 ianuarie 2010 până la data atingerii majoratului de către X.

În motivarea acțiunii, avocatul Reguș Artur a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, din 08 aprilie 2009, s-a desfășurat căsătoria încheiată între Curtev Dumitru și Omarov Olga (în prezent Bahneanu Olga), iar domiciliul copilului minor Y (în prezent X), născut la X, s-a stabilit la mama

acestui.

A susținut că Bahneanu Olga nu a solicitat anterior încasarea pensiei de întreținere pe cale judecătorească din motiv că, Curtev Dumitru s-a obligat oral să participe lunar la întreținerea copilului minor, dar, aflându-se în permanență peste hotarele Republicii Moldova, s-a eschivat de la executarea obligației asumate.

A precizat că anterior adresării în instanța judecătorească, Bahneanu Olga a întreprins măsuri de acordare a întreținerii, fapt ce se probează prin corespondența și înregistrările audio ale convorbirilor cu Curtev Dumitru, precum și prin cererile și petițiile adresate Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Râșcani și Poliției.

A arătat că potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în semestrul I al anului 2016 minimul de existență pentru un copil în vârstă de 7-17 ani constituia suma de 1 942, 2 lei lunar.

Totodată, a notat că minimul de existență nu poate cuprinde toate cerințele pe care le are un copil de X ani pentru dezvoltarea sa fizică, intelectuală, spirituală și socială.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 17 februarie 2017 (f.d. 70; 81-86), (1) s-a admis integral acțiunea; și (2) s-a obligat Curtev Dumitru să achite pensia de întreținere pentru copilul minor X în cuantum de 1 700 lei lunar, pentru perioada începând cu data de 01 ianuarie 2010 până la data atingerii majoratului de către X.

La 03 aprilie 2017 Curtev Dumitru a depus, prin intermediul avocatului stagiar Baidan Olesea, o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 79), solicitând: (1) casarea parțială a acesteia; și (2) emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă parțial acțiunea. Totodată, a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

La 28 iunie 2017 Curtev Dumitru a depus, prin intermediul avocatului stagiar Baidan Olesea, cererea de apel motivată (f.d. 96-100), solicitând: (1) casarea acesteia; și (2) emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă parțial acțiunea, și anume să fie obligat Curtev Dumitru la achitarea pensiei de întreținere pentru copilul minor X în cuantum de 1 500 lei lunar, pentru perioada începând cu data adresării în instanța judecătorească până la data atingerii majoratului de către X.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 (f.d. 172; 173-176), (1) s-a admis apelul declarat de Curtev Dumitru, prin intermediul avocatului stagiar Baidan Olesea; și (2) s-a modificat hotărârea primei instanțe în partea perioadei de achitare a pensiei de întreținere pentru copilul minor X, și anume s-a obligat Curtev Dumitru să o achite pentru perioada începând cu data adresării în instanța judecătorească (22 decembrie 2016) până la data atingerii majoratului de către X, iar în rest, s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La 29 decembrie 2017 Bahneanu Olga a depus o cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel (f.d. 180-189), solicitând casarea integrală a acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, Bahneanu Olga a reliefat că în cadrul examinării

cauzei în ordine de apel a prezentat o referință și probe în întâmpinarea cerințelor lui Curtev Dumitru, iar instanța de apel a omis să se expună asupra următoarelor circumstanțe enunțate în referință.

Astfel, a semnalat că de la nașterea copilului până la atingerea de către acesta a vârstei de șapte ani, copilul s-a aflat în grija unei dădace, care a fost remunerată exclusiv de către Bahneanu Olga.

A specificat că, Curtev Dumitru a cunoscut despre examinarea cauzei în primă instanță, dar a manifestat un dezinteres pentru acțiunea ce privește obligarea sa la plata pensiei de întreținere pentru copilul minor, ceea ce denotă indiferența lui Curtev Dumitru față de educația și dezvoltarea multilaterală a copilului său, susținut financiar în exclusivitate de către Bahneanu Olga. În acest context, insistă că instanța de apel nu a dat o apreciere înregistrărilor audio ale convorbirilor Olgăi Bahneanu cu Curtev Dumitru, în decursul cărora acesta a confirmat că nu a participat la întreținerea copilului.

A relatat că a combătut argumentele lui Curtev Dumitru privind împiedicarea acestuia de a-și exercita dreptul de a comunica cu copilul și de a-l educa.

A subliniat acțiunile iresponsabile ale lui Curtev Dumitru asupra copilului, cât și nerespectarea de către Curtev Dumitru a graficului de întreveneri cu copilul, care s-a soldat cu adresarea Olgăi Bahneanu la Poliție. În aceeași ordine de idei, a invocat că în 2016 Curtev Dumitru, deși s-a aflat de mai multe ori în Republica Moldova, și-a vizitat copilul timp de doar câteva minute.

A criticat calitățile morale ale lui Curtev Dumitru, în condițiile în care există o ordonanță a procurorului privind pornirea urmării penale pe faptul comiterii infracțiunii de escrocherie de către Curtev Dumitru în participație cu terțe persoane.

A dezaprobat validitatea contractului de depozit bancar încheiat de copil la 16 ianuarie 2013, care la acea dată avea vârsta de Y ani, și a opinat că, contractul este fictiv, or Curtev Dumitru nu a întreprins măsuri sistematice de alimentare a contului bancar al copilului.

A explicat că în 2013 Curtev Dumitru a efectuat transferuri bănești neînsemnate în adresa Olgăi Bahneanu, dar intenționat a indicat adresa greșită a acesteia, având scopul ca mijloacele bănești să nu ajungă la destinație.

A afirmat că este exclus ca, Curtev Dumitru, locuind peste hotarele Republicii Moldova, să nu dispună de resurse financiare suficiente pentru întreținerea copilului său, cu atât mai mult cu cât Curtev Dumitru folosește curse de avion pentru a reveni în Republica Moldova.

A declarat că, Curtev Dumitru a refuzat timp de câțiva ani să autorizeze plecarea temporară a copilului peste hotarele Republicii Moldova și eliberarea acestuia a pașaportului României, ceea ce denotă atitudinea ostilă a lui Curtev Dumitru față de copilul său.

Consideră că omisiunea instanței de apel de a examina în mod real aceste probleme esențiale contravine jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului.

În continuare, a apreciat critic concluzia instanței de apel privind caracterul pãrtinitor al declarațiilor martorilor Bahneanu Constantin și Sumca Serghei.

A indicat cã, contrar art. 118 alin. (1) Cod de procedurã civilã, Curtev Dumitru nu a dovedit circumstanțele invocate drept temei al obiecțiilor fașã de obligarea sa la plata pensiei de întreținere pentru copilul minor pentru perioada începând cu data de 01 ianuarie 2010, iar instanța de apel în mod inexplicabil le-a reținut.

La 01 martie 2018 Curtev Dumitru a depus, prin intermediul avocatului Chiriac Olesea, o referinșã (f.d. 206-209), solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Bahneanu Olga împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge în mod unanim la concluzia cã recursul urmeazã a fi considerat inadmisibil din urmãtoarele rașionamente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedurã civilã, Judecãtorul raportor verificã încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fașã completului de judecatã instituit în conformitate cu alin. (2).

Art. 433 lit. b) Cod de procedurã civilã stipuleazã cã Cererea de recurs se considerã inadmisibilã în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevãzut la art. 434.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedurã civilã, Recursul se declarã în termen de 2 luni de la data comunicãrii hotãrârii sau a deciziei integrale.

Din recipisa semnatã de reprezentantul Olgãi Bahneanu, avocatul Bria Constantin (f.d. 178), rezultã cã decizia integralã a instanței de apel i-a fost comunicatã acestuia la 28 noiembrie 2017. Astfel, declararea recursului la 29 decembrie 2017 s-a produs cu respectarea termenului prevãzut la art. 434 alin. (1) Cod de procedurã civilã.

În continuare, audiind raportul verbal al judecãtorului raportor cu privire la încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs, completul constatã existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedurã civilã.

Art. 433 lit. a) Cod de procedurã civilã statueazã cã Cererea de recurs se considerã inadmisibilã în cazul în care recursul nu se încadreazã în temeiurile prevãzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Potrivit art. 432 alin. (1) Cod de procedurã civilã, Pãrțile și alți participanți la proces sunt în drept sã declare recurs în cazul în care se invocã încãlcarea esenșialã sau aplicarea eronatã a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedurã civilã, Se considerã cã normele de drept material au fost încãlcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecãtorescã:

- a) nu a aplicat legea care trebuia sã fie aplicatã;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia sã fie aplicatã;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă stipulează că Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Art. 432 alin. (5) Cod de procedură civilă prevede că Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea că judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă garanțiilor unui proces echitabil, consfințite la art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe calea recursului pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din Convenția Europeană a

Drepturilor Omului (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Totodată, completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că argumentele invocate în recurs nu au vocația de a duce la modificarea soluției în prezenta cauză și că acestea nu atestă examinarea raportului juridic litigios de către instanța de apel cu încălcarea normelor de drept material și procesual sau a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, neîncadrându-se astfel în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, În cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din raționamentele nominalizate, completul va considera inadmisibil recursul declarat de Bahneanu Olga.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E:

Recursul declarat de Bahneanu Olga se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton